

Hurda araç tesliminin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-130[Bakanlık Görüşü]-540887
Tarih	08.07.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Kdv - Ötv Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-130[Bakanlık Görüşü]-540887

08.07.2021

Konu : Hurda araç tesliminin vergilendirilmesi

İlgi : ... tarihli ve ... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketinize ait binek otomobilin hurdaya ayrılarak geri dönüşüm firmasına bedelsiz olarak teslim edildiği belirtilerek söz konusu teslimin vergi mevzuatı açısından nasıl

değerlendirilmesi gerektiği hususunda görüş talep edilmektedir.

1- Vergi Usul Kanunu Yönünden:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların mükellefler tarafından, esas itibarıyla, mezkûr Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde düzenlenen veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak düzenlenmesi uygun bulunan belgelerden herhangi birisi ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

-229 uncu maddesinde, *"Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır."*,

-232 nci maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1.Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;

2.Serbest meslek erbabına;

3.Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;

4.Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;

5.Vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler."

hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca Kanunun 267 nci maddesinde, emsal bedelin, gerçek bedeli belli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın, değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değer olduğu ve emsal bedelinin sırasıyla ortalama fiyat esası, maliyet bedeli esası veya takdir esaslarından birinin uygulanması suretiyle tespit edileceği;

-328 inci maddesinde de, devir ve trampanın satış hükmünde olduğu belirlenmiştir..

Diğer taraftan, 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinde, "(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2019 tarihine kadar, 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04 G.T.İ.P. numaralarında yer alan, kayıt ve tescile tabi 16 ve daha büyük yaştaki araçların adına kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler tarafından, ilgili mevzuat gereğince kayıt ve tescili silinerek, doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması halinde, her bir araç için aynı cins (87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan araçlardan sadece motor silindir hacmi 1600 cm³ 'ü geçmeyen) yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin 10.000 Türk lirasını aşmamak üzere araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre Bakanlar Kurulunca tespit edilecek kısmı, terkin edilir." hükmü yer almakta olup, söz konusu maddenin uygulama usul ve esasları "7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Genel Tebliğ" ile belirlenmiştir.

Buna göre, aktifinize kayıtlı aracın bahse konu mevzuat dahilinde hurdaya ayrılarak ilgili kuruma bedelsiz olarak tesliminde, işlemin mahiyetine ilişkin açıklamalara da yer vermek suretiyle, emsal bedel üzerinden geri dönüşüm firması adına fatura düzenlenmesi ve aracın buna istinaden aktifinizden/kayıtlarınızdan çıkarılması icap etmektedir.

2- Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun;

-6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettiği safî kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safî kurum kazancının tespitinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmış olup,

Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde de, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1-) İşletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği;

2-) İşletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı,

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddelerinin hükümlerine uyulacağı

hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik ilkesi" ile "tahakkuk esası ilkesi"dir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra miktarının ve işlemten kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir veya gider unsurunun özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönemin kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinize ait binek otomobilin hurdaya ayrılarak bedelsiz olarak geri dönüşüm firmasına teslim edilmesi durumunda, emsal bedel esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden, genel hükümler çerçevesinde fatura düzenlenmesi ve bu tutarın şirketinizin kurum kazancına dahil edilmesi gerekmekte olup, bahse konu binek aracın şirket kayıtlarındaki maliyet bedelinin ise safî kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği tabiidir.

3- Katma Değer Vergisi Yönünden:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

-17/4-g maddesinde ise, metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıkları ile konfeksiyon kırıntılarının tesliminin KDV'den istisna olduğu

hükme bağlanmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin;

-"Metal, Plastik, Kâğıt, Cam Hurda ve Atıkları ile Konfeksiyon Kırıntılarının Teslimi" başlıklı (II/F-4.7.2.) bölümünde,

"Hurda veya atık metal, plastik, kâğıt ve cam ile konfeksiyon kırıntılarının teslimlerinde KDV uygulanmaz.

İmalathane ya da fabrikalarda, imalat sırasında elde edilen metal kırıntı, döküntü ve talaşların teslimi de bu kapsamda vergiden müstesnadır..."

-"Hurda ve Atık Teslimi" başlıklı (I/C-2.1.3.3.3.) bölümünde;

"Metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıkları ile konfeksiyon kırıntılarının teslimi 3065 sayılı Kanunun (17/4-g) maddesi gereğince KDV'den müstesnadır. Ancak, bu malların teslimi ile ilgili

olarak aynı Kanunun (18/1) inci maddesine göre istisnadan vazgeçilmesi mümkündür.

Hurda kavramı; her türlü metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt ve cam hurdasını, bunların hurda halindeki karışımlarını, aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak kullanılamayacak haldeki metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt ve cam karakterli her türlü ham, yarı mamul ile mamul maddeyi ifade etmektedir."

açıklamalarına yer verilmektedir.

Buna göre, şirketinize ait binek otomobile, ilgili trafik müdürlüğünce tescil belgesine "Hurdaya çıkarılmıştır." şerhi konulması ve aynen veya onarılmak suretiyle üretim amacına uygun olarak kullanılamayacak halde olması durumunda bu aracın teslimi 3065 sayılı Kanunun 17/4-g maddesi uyarınca KDV'den istisna tutulacaktır. Ancak, söz konusu aracın aynen veya onarılmak suretiyle kullanılabilir halde olduğunun tespiti halinde bu teslimde genel hükümlere göre KDV uygulanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

